

se později ze zavazadel část obsahu jich, jenž byl vlastnictvím Leonory B-ové a jejího manžela Löbla B-a ztratila, domáhali se oba manželé na Idě G-ové náhrady škody. **Procesní soud první stolice** žalobě vyhověl, **odvolací soud** zamítl žalobu, pokud byla podána Löblem B-em.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobců.

D ů v o d y:

Po právní stránce byla věc odvolacím soudem posouzena správně. Ujednání mezi žalovanou Idou G-ovou a žalobkyní Leonorou B-ovou, že tato muže nechati zavazadla v domě a že G-ová jí pošle pokojskou, které muže věci předati, nelze sice dle druhé věty §u 957 obč. zák. ještě považovati za smlouvu schovací, nýbrž schovací smlouva byla uskutečněna teprve tím, že věci byly pokojské předány. Ze zmíněné úmluvy plyne však, že pokojská měla příkaz, převzít věci od žalobkyně Leonory B-ové, že nebyla zmocněna, uzavřít smlouvu s Löblem B-em a nemohl tudíž z toho, že Löbl B. se účastnil odevzdání věci spolu se svou manželkou, vzejít žalované závazek. Že Leonora B-ová jednala i za svého manžela, který byl vlastníkem většího dílu svršků, a že zavazadla byla zanechána u žalované s vůlí a vědomím Löbla B-a, jest nezávažné, poněvadž Leonora B-ová, jednajíc s Idou G-ovou, nijak neprojevila, že jedná též jménem manželovým. Žalobce nemůže od žalované žádati náhradu ani z toho důvodu, že porušila jeho vlastnictví. Škoda byla způsobena tím, že žalovaná zanedbala povinnosti ze schovací smlouvy. Z toho jest práva jen ukladateli, nikoliv vlastníku věci do úschovy převzatých.

Čís. 2463.

Více dovolacích spisů nelze podati ani ve lhůtě dovolací.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, Rv I 1486 22.)

Vyřizuje dovolání žalovaného uvedl **N e j v y š š í s o u d** úvodem **d ů v o d ů:**

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů §u 503 čís. 2 a 4 c. ř. s. Tyto důvody rozvádí ve dvou spisech, podaných v dovolací lhůtě. Druhý spis je doplňkem prvního a obsahuje v podstatě jenom dodatky k dovolacím důvodům prvního spisu. K vývodům tohoto druhého spisu nelze vzítí zřetele, protože zákon (§§ 505 a 507 c. ř. s.) připouští jenom jeden dovolací spis a jednu dovolací odpověď. Opačná praxe by vedla k prodlužování dovolacího řízení. Toto podání mělo býti odmítnuto dle §u 507 c. ř. s.

Čís. 2464.

Zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.

V tom že cestující spadl při přejíždění výhybky ze stupátek vagonu, na nichž se pro nával cestujících zdržoval, nelze spatřovati příhodu v dopravě.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, Rv I 1580/22.)

Železniční vůz, do něhož vstoupil žalobce, byl tak přeplněn, že mu nezbylo, nežli zůstatí státi na stupátku vozu. Při přejíždění přes výhybku vůz s sebou trhl, následkem čehož žalobce vypadl na trať a poranil se. Náhradní nárok proti dráze uznaly o b a n i ž š í s o u d y co do důvodu z polovice po právu, odvolací soud uvedl v d ů v o d e c h: Všeobecně jest znám a byl též znalcem dopravnictví potvrzen zákaz prodlévání cestujících na otevřených plošinách pohybujících se vagonů; ostatně jest každému člověku obyčejných schopností při dostatečné pozornosti zřejmě nebezpečnost prodlévání na takovýchto plošinách. Tím spíše v tom, že žalobce stál pouze na poměrně úzkých schůdkách ku plošině vedoucích, tedy místě již povahou svou ještě nebezpečnějším, než jest sama plošina, jest spatřovati úchylku v dopravě, způsobitou poranění na těle, ba i usmrcení člověka přivoditi, v jízdě takto obsazeného vagonu, pokud se týče vlaku, k němuž vagon náležel. Okolnost, zda vlak byl plný (přeplněný), není rozhodna a nepadají proto na váhu výpovědi jednotlivých svědků z cestujícího obecnstva a mužstva vlaku, sobě navzájem odporující, jedině rozhodnou jest okolnost přeplnění vagonu a okolnost, že průvodčí, jehož dohledu vagon byl svěřen, před dáním znamení k jízdě se nepostaral, aby přeplnění, zejména umístění žalobce na schůdkách odstranil. V okolnostech těch dlužno spatřovati zavinění dráhy. S druhé strany však soud své stolice zcela správně uznal též na spoluzavinění žalobce samého, neboť ať již sklápěcí tyč (prvým soudem zvaná zábradlí) byla spuštěna nebo ne, musil žalobce, 19letý učeň, dle přirozené povahy věci při pozornosti, které každý člověk jeho věku a obyčejných vlastností i bez odborných znalostí jest schopen, věděti, že postavení, které na schůdkách zaujal, jest nebezpečné, to musilo mu býti tím spíše známo, ježto dle vlastního přednesu v místech těch zhusta jezdil a jemu známo býti muselo, že vlak při výjezdu ze stanice musí výhybky a zejména i osudnou výhybku před mostem přejížděti, při čemž — jak místním ohledáním a posudkem znaleckým prokázáno — ku trhnutí dojíti musilo a také došlo. Poukaz žalobce na to, že tehdy neslyšel průvodčí volati, by cestující šli dovnitř vozu, nemůže ho omlouvati, neboť bylo též jeho vlastní povinností, by se o svou bezpečnost staral a by zejména se schůdků sestoupil a na příští vlak počkal; po případě bylo jeho věcí, aby si dal od průvodčího bezpečné místo ve vlaku poukázati. Po zákoně posoudil tedy soud věc uznáv, že na úrazu žalobcově nese zavinění jak dráha, tak i žalobce sám. Ježto nedá se stanoviti vzájemný poměr zavinění těch, bylo správně usouzeno, že každý z obou má nésti škodu stejným dílem a že tedy nárok žalobcův jest pouze jednou polovicí po právu (§ 1304 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dle čis. 4 Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací jest opodstatněn. V právním základu opírá se žalobní nárok o zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čis. 27 ř. zák., podle jehož Šu 1, když příhodou v dopravě železnice byl člověk na těle poškozen aneb usmrcen, má býti považováno, že příhoda nastala zaviněním podniku. Příhodou v do-

pravě jest událost, která, odchylujíc se od formálně obvyklého způsobu dopravy, je sama o sobě způsobitou člověka zraniti neb usmrtiti, a která udála se mimo jeho osobu. Způsobeno-li zranění neb usmrcení člověka, jde již o následek a o otázku příčinné souvislosti následku s příhodou. Odvolací soud zjistil ve příčině příhody, že žalobce zůstal státi při jízdě na poměrně úzkých schůdkách vedoucích ku plošině, tedy na místě již povahou svou ještě nebezpečnějším, než jest sama plošina, že vagon i jeho plošina, na jejíž schůdkách stál žalobce, byly plné, takže cestující až i na plošinu stáli. a že následkem toho nemohl žalobce ani do vagonu, ani na plošinu vstoupiti a že pak při otřesu pohybujícího se vagonu přes výhybku s plošiny (její schůdků) vypadl a při pádu s výše pohybujícího se vagonu v podstatě naražení na těle a tím bolest — tedy tělesné poškození — utrpěl. Slušelo proto uvážiti, zdali »úraz«, který žalobce utrpěl, je v příčinné souvislosti s nějakou příhodou v dopravě, neboť k tomu, aby ručení stihlo dráhu, nestačí, aby úraz přihodil se na dráze, nýbrž bylo na žalobci, aby dokázal, že úraz nastal příhodou v dopravě. Podle zjištění odvolacího soudu nelze uznati, že úraz, žalobci se přihodivší, byl v příčinné souvislosti s nějakou příhodou v dopravě. Dle §u 1297 obč. zák. předpokládá se o každém, kdo není zbaven rozumu, že je schopen takového stupně obezřetnosti, jaký jest údělem i obyčejným schopnostem, a takovou míru schopností předpokládal odvolací soud, odůvodniv to řádně, i u žalobce. Podle zjištění odvolacího soudu musil žalobce vědět, že postavení, které zaujal na schůdkách jedoucího vagonu, jest nebezpečné, on také věděl, že vlak musí při výjezdu ze stanice přejížděti výhybky, zejména i osudnou výhybku před mostem, při čemž ku trhnutí musilo dojít, a také došlo. Dle §u 20 žel. dopr. ř. cestující má jen tehdy nárok na přepravu, může-li mu býti poukázáno místo v oné třídě vozové, pro kterou platí jeho jízdenka. Jsou-li všechna místa v této třídě obsazena, může se vzdáti jízdy a požadovati vrácení jízdného. Když podle zjištění odvolacího soudu byl vagon, do něhož žalobce nastoupil, úplně obsazen, neměl do něho žalobce vstupovati, nýbrž měl si vyhledati k jízdě vagon nepřeplněný, a nebylo-li takového, měl od jízdy upustiti. Neučinil-li tak a volil-li pro jízdu takové místo, o němž musil už podle obyčejného rozumu vědět, že jízda na něm je životu nebezpečna, sluší uznati, že si zranění, ze kterého žaluje o náhradu škody, způsobil vlastním zaviněním. Odvolací soud správně poznamenává, že žalobce nemůže omlouvati okolnost, že tehdy neslyšel průvodčí volati, aby cestující šli dovnitř vozu, poněvadž bylo jeho vlastní povinností, by se staral o svou bezpečnost, aby se schůdků sestoupil a počkal na příští vlak. Ostatně by mu volání to, aby dovnitř vstoupil, nic nepomohlo, když sám tvrdí a je také zjištěno, že vagon byl přeplněn a že dovnitř proto nebylo lze vstoupiti.

Čís. 2465.

Zavázal-li se nájemce smírem uzavřeným za platnosti zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., vykliditi byt v době, kdy zákon ten